

Freia Kirkeskov-Hansen

Fra: Nella Festirstein <nellaf@tinganes.fo>
Sendt: 10. februar 2017 13:45
Til: UIM Hovedpostkasse; Freia Kirkeskov-Hansen
Cc: 'ro@fo.stm.dk'; VMR-Journal
Emne: Høringsvar frá Færøernes Landsstyre: Ekstern høring vedr. udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse u
Vedhæftede filer: Høringsbrev.docx; Høringsliste.docx; Lovforslag til ekstern høring - endelig.docx

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet
Humanitært ophold

Færøernes Landsstyre har fået tilsendt i høring *"Udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)"*

Ifølge lovudkastets § 3 skal loven ikke gælde direkte for Færøerne, men loven kan senere ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne, såfremt færøske myndigheder anmoder herom. Det bemærkes, at det kun er § 1 om ændring af udlændingeloven, som skal kunne sættes i kraft for Færøerne, men ikke § 2 vedrørende ændring i lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge, idet denne lov regulerer et område, som er et færøskt særtilfælde.

Færøernes Landsstyre har på nuværende tidspunkt ikke andre bemærkninger.

Venlig hilsen

Nella Festirstein
Afdelingschef

Lagmandens Kontor
Lovafdelingen
Tlf. +298 30 60 00
Direkte tlf. +298 55 80 76

Fra: Camilla Ahle Boest [mailto:cab@uim.dk]
Sendt: 9. februar 2017 13:07
Til: Aalborg Universitet - Juridisk Institut <law@law.aau.dk>; Aarhus Universitet - Juridisk Institut <jura@au.dk>; Advokatrådet <samfund@advokatsamfundet.dk>; Amnesty Nu <kontakt@amnesti-nu.dk>; Amnesty International <amnesty@amnesty.dk>; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; Asylret <info@asylret.dk>; Bedsteforældre for Asyl <styregruppen@bedsteforaeldreforasyl.dk>; BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk <bupl@bupl.dk>; Børn og Familier <sek@boernogfamilier.dk>; Børnehjælpsdagen <post@bhd.dk>; Børnerådet <brd@brd.dk>; Børnesagens

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Humanitært ophold

Slotsholmsgade 10

1216 København K

uibm@uibm.dk

fkf@uibm.dk

DA's hørings svar om udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder)

DA takker for modtagelsen af høring over udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet m.v.).

28. februar 2017

BTF

Dok ID: 100032

DA kan oplyse, at emnet falder uden for vores virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke har bemærkninger til lovændringen.

Med venlig hilsen

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Berit Toft Fihl

her mangler

BfA
logo

Bedsteforældre for Asyl kræver medmenneskelighed

Høringssvar: "ro og orden ..." 6. mar. 2017

Som begrundelse for lovforslaget angives en række episoder, hvor uledsagede mindreårige asylansøgere har skabt uro. Ifølge en psykolog fra Red Barnet er en af forklaringerne på børnenes voldsomme adfærd, at mange af dem har krigstraumer med i bagagen. Hvis de misforstår kropssproget, eller selv bliver misforstået, kan det udløse et raseri. Det åbner låget til alt det, der ellers er indeni, siger Anne-Sophie Dybdal fra Red Barnet.

Det er i øvrigt et stærkt begrænset antal episoder, og de kunne for en dels vedkommende henføres til mangel på viden og indsigt i sårbare børns behov og manglende opfyldelse af bopælkommunens generelle tilsynsforpligtelse.

Der er således efter bedsteforældrenes opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for et i den grad omstændeligt lovforslag.

I stedet burde der bruges kræfter - ikke lovgivning - på at give børn en menings- og omsorgsfuld tilværelse i mindre boenheder med karakter af plejefamilie og ikke mindst en sagsbehandlingstid, der er så kort, at yderligere traumefyldt håbløshed ikke får tid til at udvikle sig. Ministeriets overvejelser om vigtigheden af en fornuftig og konstruktiv asylventetid som forudsætning for vellykket integration/ordentlig tilbagevending er helt essentiel og udtrykker præcis, hvad Bedsteforældre for Asyl i årevis har kæmpet for.

Hvis der alligevel skønnes at være et behov for bestemmelser om "ro og orden" kunne voksenansvarsloven blot gøres gældende for de mindreårige asylansøgere.

Eneste virkning af at sanktionere økonomisk i de meget små beløb, der udbetales, vil være øget incitament til at "tage selv". Det er selvfølgelig forkert at tilegne sig noget uretmæssigt; men særdeles forståeligt, når asylansøger ser det uopnåelige danske forbrugsmønster.

Lovforslaget er i øvrigt symptomregulering alene ved anvendelse af sanktionering af uhensigtsmæssig adfærd. Forslaget handler kun om pisk - aldrig om gulerod.

Bedsteforældre for Asyl opfordrer ministeriet til i stedet for institutionalisering og ensretning til vores kultur og normer at tænke medmenneskelig omsorg for børn, der reagerer "forkert", fordi de "kalder på mor".

Venlig hilsen Bedsteforældre for Asyl / henrik mottlau

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
uim@uim.dk
fkf@uim.dk

Socialtilsyn Nord
Postadresse
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 03-03-2017

Sagsnr.: 00 01.00-A50-4-14

Høring over udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)

Udlændinge- og Integrationsministeriet sendte den 9. februar 2017 udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.) i høring hos bl.a. Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord takker for denne lejlighed til at afgive høringssvar.

Socialtilsynet finder det positivt, at bestemmelsen i § 62 k stk. 2 fastslår, at Udlændingestyrelsen kan overlade opgaven med at udføre tilsynet til andre offentlige myndigheder, f.eks. socialtilsynet, der vil kunne varetage opgaven i form af en tilkøbsydelse.

Socialtilsyn Nord har ingen kommentarer til forslaget i øvrigt.

Ved spørgsmål til ovenstående kan der rettes henvendelse til jurist Sarah Sieker Juhert på tlf. 72 33 69 92 eller e-mail saju@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Tilsynschef

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 2. marts 2017
SAGSNR.: 2017 - 510
ID NR.: 449328

uim@uim.dk + fkf@uim.dk

Høring - over udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, mv.)

Ved e-mail af 9. februar 2017 har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de ønskede ændringer bl.a. er en reaktion på en række episoder, hvor uledsagede mindreårige udlændinge tilsyneladende har skabt uro på asylcentre eller i lokalområdet.

Advokatrådet har naturligvis forståelse for, at der kan opstå vanskelige situationer på indkvarteringsstederne. Dog fremgår omfanget af problemet ikke umiddelbart af lovudkastet, ligesom det ikke fremgår, om der er specifik viden om, hvorvidt muligheden for at anvende den foreslåede magt eller foretage de foreslåede person- eller opholdsrumundersøgelser overfor de uledsagede mindreårige udlændinge vil minimere den nævnte uro.

Det fremgår således ikke af bemærkningerne, hvorfor den nuværende adgang til at kontakte politiet, hvis der er mistanke om opbevaring af f.eks. våben, ikke er tilstrækkelig. Det nævnes blot, at det kan være en udfordring at forhindre, at farlige og uønskede genstande kommer ind på indkvarteringsstederne.

Magtanvendelse bør kun finde sted i de ganske få tilfælde, hvor særligt tungtvejende grunde tilsiger det. De foreslåede magtanvendelsesmuligheder er alvorlige indgreb, hvorfor behovet nøje bør overvejes, navnlig når magtanvendelsen som her kan foretages uden forudgående retslig prøvelse, hvilket er en svækkelse af retssikkerheden.

Advokatrådet finder endvidere, at der generelt bør udvises betydelig tilbageholdenhed med at etablere hjemmel til tvangsindgreb, når der er tale om så

svage borgere, som uledsagede mindreårige udlændinge er – det som lovforslaget selv beskriver som ”særligt sårbare borgere”.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

D. 26.2.2017

Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker

Fagligt Selskab for Sundhedsplejer har følgende svar til "lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)"

Svar på Lovforslaget hovedelementer:

Der indføres en pligt for lederen af et indkvarteringssted, hvor der alene opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge, til at fastsætte en husorden.

- At der er klare regler og husorden på et indkvarteringssted er vigtig. Dog vil vi pointere, at en ensartethed i husordenen over hele landet, vil være at foretrække. Dette vil give ro til de uledsagede mindreårige udlændinge, når de flyttes fra et center til et center. Desuden vil dette være en ensartethed, der ikke præges af den enkelte leder af et indkvarteringssteds holdning og personlige overbevisning.

Der indføres mulighed for at sanktionere en uledsaget mindreårig udlænding, der overtræder en regel i husordenen.

- Sanktioner skal være nøje beskrevet i forhold til de overtrædelser der sker. Sanktionerne burde indrapporteres. således at der er klarhed og mangel på tvivl om begrundelse for sanktionerne. For at beskytte både den uledsagede mindreårige udlænding samt ansatte.

Der indføres derudover hjemmel til, at der kan anvendes en rusmiddeltest, når en uledsaget mindreårig udlænding har et misbrug, eller når der er konkrete grunde til at antage, at den uledsagede mindreårige udlænding har indtaget rusmidler.

- Misbrug skal undgås og derfor er mulighed for rusmiddeltest et brugbart redskab.

Personalet får mulighed for ved fysisk guidning af den uledsagede mindreårige udlænding at angive, at den mindreårige skal følge med eller standse med en bestemt adfærd.

- Fysisk guidning til at hjælpe indlæring eller afkode en adfærd – er en god og vigtig pædagogisk metode. Derfor mener vi, at det er vigtigt, at personalet får de nødvendige kompetencer i form af undervisning/kurser

Der indføres adgang til at anvende magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for uledsagede mindreårige udlændinge. Det indebærer bl.a., at personalet i konkrete tilfælde kan anvende afværgehjælp, fysisk magt eller tilbageføre en uledsaget mindreårig udlænding, der rømmer et indkvarteringssted.

- Magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten er alvorlige indgreb i den uledsagede mindreåriges liv. Hvis personalet, andre medbeboer eller den uledsagede mindreårige udlænding er i fare pga. den uledsagede mindreårige udlænding, må det være tilladt at stoppe denne udvikling, hvis muligt. Hvis en sådan situation opstår bør der være krav om indrapportering. For at beskytte både den uledsagede mindreårige udlænding samt ansatte.

Enhver udførelse af magt kræver i Danmark en beskrivelse af situationen og dette bør også være således i denne situation

Der indføres adgang til at foretage indgreb i den uledsagede mindreårige udlændings ret til privatliv. Der gives således mulighed for at undersøge den uledsagede mindreårige udlændings person og dennes opholdsrum uden forudgående retskendelse.

- Hvis der på nogen måde skal foretages indgreb i den uledsagede mindreårige udlændings privatliv, skal dette foregå på et grundlag af begrundet mistanke om noget alvorligt. Unge mennesker har ret til privatliv og er også i en fase i deres normale udvikling, hvor de har brug at have privatliv og rum til at være dem selv.

Der tilvejebringes hjemmel til, at uledsagede mindreårige udlændinge i meget alvorlige tilfælde kan tvangsanbringes i døgninstitution. Det vil gælde i de meget alvorlige tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig udlænding er til fare for sig selv eller sine omgivelser.

- Hvis en tvangsanbringelse er vurderet nødvendig, så mener vi, at det for den unge er det bedste. Derfor støtter vi op om denne ændring.

Den gældende ordning om ophør eller nedsættelse af økonomiske ydelser ved overtrædelse af en række forpligtelser skærpes, således at Udlændingestyrelsen fremover kan trække en uledsaget mindreårig udlændings økonomiske ydelser, hvis pågældende f.eks. udviser voldelige adfærd eller ikke medvirker til sin udrejse.

- For os er det vigtigt, at den unge som minimum får en økonomiske ydelse, hvor der er mulighed for at købe mad og andre nødvendigheder, såsom hygiejniske midler.

Voksne udlændinge, der er indkvarteret på et modtagecenter, vil fremover som udgangspunkt ikke blive tilbudt undervisning og aktivering.

- Hvis der er begrænset tidsinterval i modtagecenteret, maksimalt 14 dage kan det gå uden undervisning og aktivering. Vi mener, at hvis tiden kommer ud over denne periode, så vil det være nødvendigt med undervisning og aktivering.

Den kontrakt, der indgås mellem en indkvarteringsoperatør og en udlænding, vil fremover omfatte perioden fra det tidspunkt, hvor en udlænding er meddelt asyl, til overgangen til en kommune.

- Dette punkt støtter vi op omkring.

På vegne af

Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker

Susanne Rank Lücke

Høringssvar til høring over udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)

FOA takker for muligheden for at komme med høringssvar til høring over udkast til lov om ændring af udlændingeloven.

FOA har følgende generelle bemærkninger til udkastet

FOA anerkender lovforslagets formål og forsøger på at præcisere lovgivningen, således, at rammerne for at skabe ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge tydeliggøres. Ligeledes er FOA tilfreds med lovforslagets fokus på den pædagogiske indsats, og intention om at styrke de uledsagede mindreårige udlændinges socialisering, sociale læring og udvikling. FOA er tilfreds med intentionen om at sikre beskyttelse af de meget sårbare mindreårige uledsagede udlændinge i forhold til kriminalitet, rusmidler, mv.

Der ses i udkastet til lov om ændring af udlændingeloven en klar intention om at støtte personale på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge i forhold til, hvornår og hvordan magtanvendelse udføres. Udgangspunktet for loven er at give personalet på indkvarteringssteder mulighed for at anvende fysisk guidning og magt, når en pædagogisk indsats ikke er tilstrækkelig til at håndtere konkrete situationer med uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringsstedet. Det er afgørende for personalets handlemuligheder og beslutningskraft at brugen af magtanvendelse præciseres og konkretiseres, idet det er den enkelte ansatte, der i en given konfliktsituation skal træffe beslutning om en eventuel anvendelse af magt over for en uledsaget mindreårig udlænding. Set ud fra et ressourcemæssigt og praktisk udgangspunkt, kan loven derfor umiddelbart virke fornuftig og anvendelig i en hverdag præget af daglig handletvang.

Det er endvidere positivt, at hjemmel til indgreb overfor uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringssteder nu fremgår direkte af lovgivningen. Dermed præciseres både kommunalbestyrelsens ansvar og især indkvarteringsstedernes ansvar. Det betyder, at personalet skal have mulighed for, at tilegne sig den nødvendige faglige og juridiske viden, der vil kunne sikre overholdelse af uledsagede mindreårige udlændinges menneskerettigheder, når de opholder sig på et indkvarteringssted, eller anbringes.

Ved nærmere eftersyn fremtræder flere problematikker i lovgivningen dog. Overordnet set er der tale om en forøgelse af indgreb i uledsagede mindreårige udlændinges personlige frihed. Der vil her pålægge den enkelte ansat et stort ansvar i forhold til en vurdering af, hvorvidt magtanvendelse og indgreb i den anbragtes personlige frihed lever op til kravene i lovgivningen eller går mod børnekonventionen og menneskerettighedernes krav om ret til personlig frihed, ytringsfrihed og respekt for person- og brevhemmelighed.

FOA savner ydermere tydelig beskyttelse af personale når en uledsaget mindreårig udlænding er voldelig eller gør fysisk modstand mod pædagogiske tiltag. Ligeledes savner FOA anvisninger på alternative handlemuligheder for personalet i situationer, hvor den unge ikke samarbejder, ikke samtykker (fx til rusmiddeltest) og modsætter sig fysisk guidning og magtanvendelse. Som tidligere beskrevet, påhviler der den enkelte ansatte et stort ansvar i form af at træffe beslutning om den korrekte handling i den enkelte

situation. Dette vil kunne understøttes i en vejledning til loven, der nærmere uddyber forventninger samt forslag til alternative tiltag for eksempelvis at yde omsorg over for uledsagede mindreårige udlændinge.

Uddannelse af personale

Lovens anvisninger bygger i høj grad på skøn fra personalet. Det er derfor helt centralt at kommuner og indkvarteringssteder sikrer, at alle relevante personalegrupper får uddannelse, der sætter dem i stand til at foretage de nødvendige skøn i arbejdet med uledsagede mindreårige udlændinge.

Implementeringsvejledning

Loven fordrer en praksisrettet og konkret implementeringsvejledning til de faggrupper, der arbejder med de uledsagede mindreårige udlændinge. Det er afgørende at, der i implementeringsvejledningen til loven, lægges vægt på, hvordan de mange skøn skal foretages og på hvilken baggrund.

FOA har følgende specifikke bemærkninger til udkast til lov om ændring af udlændingeloven

§ 62 i. tilsiger at lederen af indkvarteringssted, eller den der bemyndiges dertil, uden retskendelse kan beslutte at der skal foretages en undersøgelse af en mindreårig uledsaget udlændings person eller opholdsrum. FOA mener at det er afgørende at den mindreårige uledsagede udlændings retssikkerhed ikke kompromitteres ved disse muligheder for indgreb og overskridelse af den personlige frihed og ret til privatliv.

I forhold til brug af elektroniske medier og kommunikation mener FOA, at man skal være meget forsigtig med magtanvendelse og indskrænkninger i friheden. Ikke kun af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings privatliv, men også af hensyn til, at det i den kulturkontekst hvori vi befinder os, er en fordring for, at kunne være en del af samfundet og fællesskabet.

§ 62k. omhandler tilsyn med indkvarteringssteders anvendelse af reglerne i kapitel 9 a om Rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten mv. overfor uledsagede mindreårige udlændinge. FOA mener at tilsynet med anvendelsen af disse nye bestemmelser er afgørende for at sikre de mindreårige uledsagede udlændinges retssikkerhed. Ligeledes opfordrer FOA til at tilsynet anvendes med sigte på kvalitetsudvikling og sparring, således at personalet får mulighed for at styrke deres faglige udvikling, metoder mv. i udøvelsen af lovforslagets bestemmelser.

I § 62 l. stk. 8. lægges beslutning om væsentlige elementer i mindreårige uledsagede udlændinges rettigheder over til forhandling mellem Udlændinge- og integrationsminister og børne- og socialministeren. FOA mener at der er risiko for kompromittering af mindreårige uledsagede udlændinges retssikkerhed når der i loven ikke er klare rammer for adgang til bisidder, advokatbistand, samtaler med den mindreårige uledsagede udlændinges angående beslutninger om dennes anbringelse mv.

Det er med stor beklagelse af FOA konstaterer at nogle mindreårige uledsagede udlændinge som led i udmøntning af finanslovsaftalen for 2017 flyttes fra børnecentre til indkvarteringssteder, hvor de ikke forventes at modtage den nødvendige pædagogiske støtte og omsorg.

Med venlig hilsen

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Re. Sagsnr. 2016 - 12986

Per e-mail til uim@uim.dk og fkh@uim.dk

THE DANISH
HELSINKI
COMMITTEE
FOR HUMAN
RIGHTS

København, den 7. marts 2017

Høringssvar til: Høring over udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)

Ved skrivelse af den 14. februar 2017, sagsnummer 2016-12986 har ministeriet anmodet om en udtalelse til ovennævnte forslag.

Lovforslaget har været drøftet i Den Danske Helsinki-Komite for Menneskerettigheder.

Efter Helsinki-Komiteens opfattelse fører almindelige ligestillingshensyn til, at mindreårige uledsagede udlændinge ikke uden tungtvejende grunde stilles ringere i henseende til magtanvendelse, frihedsberøvelse og andre sanktioner end herboende mindreårige.

Tværtimod kunne der være behov for styrkede retsgarantier for uledsagede unge, der er ukendte med danske forhold og som typisk kommer fra lande, hvor de med god grund har været utrygge ved myndighederne.

Som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger, svarer reglerne i udkastet i høj grad til servicelovens og voksenansvarslovens bestemmelser om magtanvendelse, tvangsindgreb og frihedsberøvelse af herboende anbragte unge. Forskellene består hovedsageligt i kompetencereglerne, idet udlændingemyndighederne for så vidt angår tvangs indgreb og magtanvendelse træder i kommunernes sted.

Om magtanvendelse m.m.:

Udkastets § 62, c, om rusmiddeltest svarer til voksenansvarslovens § 5; §62, d, om fysisk guidning til § 6; § 62, f, om afværgehjælp til § 8; § 62, g, om anvendelse af fysisk magt til § 9; §62, h, om tilbageførelse ved rømning til § 10, og §62, i, om ransagning til §16.

Det fremgår da også af udkastets § 2, at voksenansvarslovens §§ 4 – 16 finder anvendelse på de anbragte udenlandske unge. Komiteen foreslår derfor i ligestillingens og forenklingens navn, at henvisningen i § 2, også kommer til at omfatte indkvarterede mindreårige uledsagede udlændinge, der ikke er anbragte, med den konsekvens at udkastets §§ 62, c til i, kan udgå af udlændingeloven.

Om anbringelse af indkvarterede uledsagede unge udlændinge:

De almindelige regler om tvangsanbringelse af alle unge, der opholder sig lovligt her i landet reguleres i forvejen af servicelovens kapitel 11. Udlændinge, der opholder sig på processuelt eller tålt ophold, anses for at have lovligt ophold. Udlændinge, der ikke har lovligt ophold, skal udrejse. Bestemmelserne i udkastets §§ 62, l til v, forekommer alene at have til hensigt at forringe retssikkerheden for de berørte unge i forhold til den retsbeskyttelse, som de havde efter serviceloven.

Efter forslaget § 62 q (litrering antyder, hvor kompleks og uoverskuelig udlændingeloven er blevet) skal den undersøgelse, som kommunen skal foretage for at vurdere, om der skal ske anbringelse af den unge foretages inden for en måned. Efter serviceloven er fristen 4 måneder for andre unge. Begrundelsen for opstramningen af tidsfristen er dels at der overfor de indkvarterede unge er behov for særlig hurtig indskriden, dels at udtalelsen som udgangspunkt alene skal bygge på en udtalelse fra indkvarteringsoperatøren, der, i parentes bemærket, jo må opfattes som den unges modpart.

Efter servicelovens § 72, stk. 1, skal den unge og hans forældre tilbydes gratis advokatbistand i sager om anbringelse.

Efter § 73, skal de tillige underrettes om retten til aktindsigt og kontradiktion efter forvaltningsloven.

Efter forslaget § 62, l, stk. 8, er der, selvom dette kunne synes meget indiceret, derimod ikke lovkrav om obligatorisk tilbud om gratis advokatbistand eller vejledning om aktindsigt og ret til kontradiktion til uledsagede mindreårige unge. Regler herom "kan" alene fastsættes af de berørte ministerier.

Henset til disse unges særligt sårbare situation, manglende kendskab til danske forhold og den summariske undersøgelse, der skal danne baggrund for et så alvorligt indgreb som anbringelse, forekommer forskelsbehandlingen retssikkerhedsmæssig betænkelig.

Komiteen skal derfor foreslå, at servicelovens §§ 72 og 73 fortsat finder anvendelse også for disse unge.

Lovforslaget giver ikke i øvrigt anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder

Karsten Fledelius

Formand, universitetslektor

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 9132 5705

LUJJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Att.: uim@uim.dk og fkf@uim.dk

DOK. NR. 17/00409-3

**HØRING OVER UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF
UDLÆNDINGELOVEN (RO OG ORDEN PÅ
INDKVARTERINGSSTEDER FOR ULEDSAGEDE
MINDREÅRIGE UDLÆNDINGE, HERUNDER
HUSORDENER, ØKONOMISKE SANKTIONER,
MAGTANVENDELSE OG ANBRINGELSE UDEN FOR
INDKVARTERINGSSTEDET, M.V.)**

9. MARTS 2017

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 9. februar 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.).

1. SAMMENFATNING

Med udkastet foreslås det at indføre regler i udlændingeloven om økonomiske sanktioner, magtanvendelse, anbringelse uden for asylcentre m.v. for uledsagede mindreårige.

Udkastet indeholder alene en ganske kortfattet gennemgang af menneskeretten og kun for så vidt angår spørgsmålet om økonomiske sanktioner. Instituttet anbefaler derfor, at der foretages en udførlig gennemgang af den relevante menneskeret.

Operatørerne af asylcentrene vil i det daglige skulle foretage en række menneskeretlige vurderinger. Det er vigtigt, at det sikres, at personalet har de nødvendige kompetencer, herunder pædagogiske, til at kunne håndtere denne særligt sårbare gruppe. Derudover bør det sikres i form af retningslinjer eller lignende samt tilsyn, at beføjelserne anvendes korrekt og ensartet på landets asylcentre.

Instituttet anbefaler derudover til udkastets konkrete dele blandt andet:

- at det i lovforslaget præciseres, at der skal foretages en proportionalitetsafvejning, når det vurderes, om den mindreårige skal fratages sin telefon og computer, samt at det nærmere anføres, hvilke hensyn, der skal inddrages i denne vurdering. Derudover anbefales det, at perioden for fratagelsen præciseres nærmere.
- at det i lovforslaget beskrives, at nedsættelse/bortfald af tillægsydelsen skal være egnet til at opnå målet, og at denne vurdering kan ændre sig over tid – også set i forhold til konsekvenserne for barnet.
- at indberetninger om magtanvendelse m.v. også fremsendes til den relevante kommune.
- at der gives eksempler på, hvordan den uledsagede mindreåriges udlændings funktionsevne kan have indflydelse på indgrebets varighed, så det klart fremgår, hvilken betydning den mindreåriges nedsatte funktionsevne skal tillægges.
- at repræsentanten også høres i forbindelse med anbringelse af barnet, og at dennes rolle i proceduren for anbringelse af barnet præciseres i lovforslaget.

2. UDKASTET TIL LOVFORSLAG

Udkastet udmønter den del af aftalen om finansloven for 2017, som har til formål at sikre ro og orden i og omkring landets børnecentre. Der henvises i udkastet til, at der i 2016 har været en række episoder, hvor asylansøgere har begået kriminalitet og i øvrigt skabt utryghed, og hvor uledsagede mindreårige udlændinge har skabt uro.

Udkastet indeholder en række elementer, blandt andet regler om sanktionsmuligheder over for uledsagede mindreårige udlændinge i form af udelukkelse fra aktiviteter m.v. eller fradrag af ydelser for overtrædelse af centrets husorden eller for ikke at opfylde en række forpligtelser. Derudover indføres der hjemmel i udlændingeloven til magtanvendelse m.v. over for uledsagede mindreårige i asylcentre samt til anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på delvis lukkede døgninstitutioner/afdelinger, sikrede døgninstitutioner eller særligt sikrede afdelinger.

Det bemærkes indledningsvist, at instituttet finder, at udkastet er med til blandt andet at skabe klarhed over operatørernes beføjelser i forhold til de uledsagede mindreårige samt procedurerne for anbringelse.

Instituttet har dog følgende bemærkninger til det fremsendte.

3. GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL UDKASTET

3.1. MENNESKERETLIG GENNEMGANG

Udkastet indeholder på s. 62-63 alene en meget kortfattet og upræcis henvisning til Danmarks internationale forpligtelser, dog kun eksplicit til

dele af FN's Børnekonventions artikler, nemlig artikel 3 (barnets bedste), 26 (social sikkerhed) og 27 (levestandard). Afsnittet behandler kun spørgsmålet om økonomiske sanktioner.

Instituttet finder, at flere af udkastets dele giver anledning til at behandle forholdet til blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), FN's Børnekonvention og FN's Handicapkonvention.

Eksempelvis er udelukkelse fra aktiviteter, herunder fratagelse af mobiltelefon/computer, samt adgangen til at tage genstande i bevaring og undersøgelse af person omfattet af EMRK artikel 8 og Børnekonventionens artikel 16 om retten til privatliv, ligesom indgrebene rejser spørgsmål efter Børnekonventions artikel 12 om retten til at blive hørt. Derudover er spørgsmålet om undersøgelse af den mindreåriges opholdsrum omfattet af eksempelvis EMRK artikel 8. Magtanvendelse rejser spørgsmål om særligt EMRK artikel 8 om retten til privatliv, ligesom anbringelse uden for asylcentret vil skulle vurderes efter EMRK artikel 5 om retten til personlig frihed.

Uanset udkastet indeholder en række menneskeretlige elementer, eksempelvis i form af krav om proportionalitet, er der ikke foretaget en udførlig redegørelse af de menneskeretlige implikationer af udkastet.

- Instituttet anbefaler derfor, at der i lovforslaget foretages en udførlig gennemgang af de relevante menneskeretlige forpligtelser.

Derudover har instituttet i det følgende fremhævet steder, hvor der bør foretages en nærmere præcisering af menneskeretten.

3.2. OPERATØRERS BEFØJELSER OG TILSYN

Udkastet indeholder en række beføjelser for operatørerne til at gøre indgreb i de mindreåriges rettigheder. Den proportionalitetsvurdering, der skal foretages i forbindelse med konkrete indgreb, skal således foretages af operatøren og (dele af) dennes personale.

Instituttet anerkender, at der kan opstå situationer på centrene, hvor de forskellige beføjelser, eksempelvis i form af sanktionering og magtanvendelse, kan være nødvendige. I udkastet lægges der generelt op til, at konflikter m.v. skal søges løst via en pædagogisk tilgang forud for anvendelse af eksempelvis sanktioner eller magtanvendelse.

Det bemærkes hertil, at det bør sikres, at personalet har de fornødne pædagogiske kompetencer til at håndtere denne særligt sårbare gruppe. Derudover bør der efter instituttets opfattelse udarbejdes retningslinjer eller lignende samt føres det fornødne tilsyn for at sikre, at der ikke på de forskellige centre opstår en vilkårlig og uensartet praksis ved anvendelse af beføjelserne.

3.3. HENSYNTAGEN TIL NEDSAT FUNKTIONSEVNE

Handicapkonventionens artikel 7 omhandler børn med handicap ret til at blive hørt. Børn med handicap har i denne forbindelse ret til at modtage handicap- og alderssvarende bistand for at virkeliggøre denne ret. Derudover skal staterne efter artikel 12 træffe passende foranstaltninger for at give personer med handicap adgang til den støtte, de måtte have behov for til at udøve deres retlige handleevne.

Af udkastets bemærkninger fremgår det flere steder, at der skal tages særlige hensyn til mindreårige udlændinge med nedsat funktionsevne (bemærkningerne til §§ 56 b og 56 c om klage over afgørelserne, § 62 e om tilrettelæggelse af indsatsen og anvendelse af pædagogiske virkemidler forud for magtanvendelse og andre indgreb, samt § 62 j om barnets adgang til at udtale sig om magtanvendelsen og inddragelse i løsningen på hvordan magtanvendelse fremover kan undgås).

Det fremgår imidlertid ikke, hvad dette særlige hensyn nærmere indebærer. Det er derfor uklart, om de nuværende formuleringer skal forstås således, at den uledsagede mindreårige udlænding med nedsat funktionsevne i øget eller mindre grad skal inddrages i processen.

- Instituttet anbefaler derfor, at Handicapkonventionens artikel 7 og principperne i artikel 12 inddrages i lovforslagets bemærkninger om særlige hensyn til uledsagede mindreårige udlændinge med nedsat funktionsevne.

4. FRATAGELSE AF PRIVAT MOBILTELEFON/COMPUTER

Med udkastet foreslås det, at uledsagede mindreårige udlændinge kan udelukkes fra aktiviteter og arrangementer, hvis den mindreårige bryder centrets husorden. Heri ligger også en adgang til at fratage den mindreåriges private mobiltelefon eller computer i en kortere periode, eksempelvis hvis pågældende har spillet musik på et tidspunkt, hvor der skal være ro på centret. Af den foreslåede § 62 b, stk. 7, fremgår det, at den iværksatte sanktion skal stå i rimeligt forhold til omfanget og karakteren af overtrædelsen. En beslutning herom vil være faktisk forvaltningsvirksomhed og således ikke en forvaltningsretlig afgørelse.

Instituttet skal hertil bemærke, at disse sanktioner også er et indgreb i retten til privatliv efter blandt andet EMRK artikel 8. Beskyttelsen af retten til privatliv er ikke absolut, og staten kan i medfør af artikel 8, stk. 2, under visse betingelser foretage indgreb heri. Et indgreb kan efter stk. 2 retfærdiggøres, hvis der er hjemmel i lovgivningen, samt hvis indgrebet har et lovligt formål og er nødvendigt. Kravet om nødvendighed medfører, at indgrebet skal være proportionalt og dermed stå i rimeligt forhold til formålet.

Instituttet finder i den forbindelse særligt anledning til at fremhæve adgangen til at fratage den mindreåriges mobiltelefon/computer,

hvilket for den mindreårige kan være meget indgribende, da mobilen kan være dennes eneste mulighed for kontakt til pårørende osv.

Hvorvidt det vil være proportionelt at fratage barnets telefon/computer vil naturligvis afhænge af den enkelte situation, herunder overtrædelsen, hvor store konsekvenser fratagelsen vil få for barnet, hvor længe telefonen/computeren vil blive frataget osv.

- Instituttet anbefaler derfor, at det i lovforslaget præciseres, at der skal foretages en proportionalitetsafvejning, når det vurderes, om den mindreårige skal fratages sin telefon og computer, samt at det nærmere anføres, hvilke hensyn, der skal inddrages i denne vurdering. Derudover anbefales det, at perioden for fratagelsen præciseres nærmere.

5. ØKONOMISKE SANKTIONER

Med udkastet foreslås det ligeledes, at den uledsagede mindreåriges tillægsydelse kan fratages eller nedsættes ved overtrædelser af centrets husorden. Derudover kan tillægssydelsen nedsættes/bortfalde, hvis den mindreårige eksempelvis udebliver fra en samtale med Udlændingestyrelsen, har udvist voldelig/truende adfærd over for personalet på centret, eller hvis den mindreårige ikke medvirker til sagens oplysning eller udrejse efter et afslag på asyl.

Personlige og familiemæssige forhold eller barnets bedste kan betyde, at ydelserne ikke kan nedsættes eller bortfalde. Af udkastets s. 83 fremgår det, at en afgørelse om nedsættelse/bortfald af tillægssydelsen vil skulle ændres, når pågældende på ny overholder forpligtelsen.

Instituttet er enig i, at indgrebet forfølger et sagligt formål, og at det efter omstændighederne kan være proportionelt, at tillægssydelsen kan nedsættes eller bortfalde.

Det bemærkes dog, at det også i vurderingen af nedsættelse/bortfald af ydelsen skal inddrages, om indgrebet er egnet til at nå målet – i dette tilfælde eksempelvis at få den mindreårige til at medvirke til sagens oplysning eller udrejse. Denne vurdering kan ændre sig over tid, også selvom barnet ikke på ny overholder forpligtelsen.

- Instituttet anbefaler derfor, at det i lovforslaget ligeledes beskrives, at nedsættelse/bortfald af tillægssydelsen skal være egnet til at opnå målet, og at denne vurdering kan ændre sig over tid – også set i forhold til konsekvenserne for barnet.

6. MAGTANVENDELSE M.V.

6.1. INDBERETNING AF MAGTANVENDELSE M.V.

Af den foreslåede § 62 j fremgår det blandt andet, at magtanvendelse m.v. skal registreres og indberettes til Udlændingestyrelsen, som efter

den foreslåede § 62 k fører tilsyn med operatørernes anvendelse af reglerne om magtanvendelse m.v.

Af udkastets s. 99 fremgår det, at indberetningen blandt andet har til formål at give styrelsen mulighed for at vurdere, om indkvarteringsstedet fortsat er det rette, eller om der er anledning til at overveje ændringer i den iværksatte indsats over for den uledsagede mindreårige udlænding.

Udlændingestyrelsens tilsyn efter den foreslåede § 62 j ændrer ikke ved, at kommunens generelle tilsynsforpligtelse fortsat gælder over for de uledsagede mindreårige udlændinge på asylcentre.

Instituttet skal hertil bemærke, at det – med henblik på at sikre, at kommunerne, som har den socialfaglige kompetence, kan varetage den generelle tilsynsforpligtelse – bør sikres, at kommunerne får de nødvendige oplysninger om børnenes forhold.

- Instituttet anbefaler derfor, at indberetninger om magtanvendelse m.v. også fremsendes til den relevante kommune.

6.2. INDGREBETS VARIGHED FOR MINDREÅRIGE MED NEDSAT FUNKTIONSEVNE

Det fremgår flere steder i udkastet, eksempelvis de specielle bemærkninger til udkastets §§ 62 d og 62 f, at varigheden af magtanvendelse beror på en individuel vurdering af de konkrete omstændigheder, herunder den mindreåriges funktionsevne. Det fremgår dog ikke, hvordan den mindreåriges funktionsevne konkret indgår i vurderingen.

- Instituttet anbefaler, at der gives eksempler på, hvordan den uledsagede mindreåriges udlændings funktionsevne kan have indflydelse på indgrebets varighed, så det klart fremgår, hvilken betydning den mindreåriges nedsatte funktionsevne skal tillægges.

7. ANBRINGELSE

En anbringelse af barnet uden for asylcentret er et alvorligt indgreb i barnets personlige frihed, men kan efter omstændighederne være berettiget efter EMRK artikel 5, stk. 1, litra d.

Efter den foreslåede § 62 l, stk. 1, skal kommunens børne- og ungeudvalg træffe afgørelse om, at en uledsaget mindreårig udlænding kan anbringes på en døgninstitution. En indstilling om anbringelse udenfor asylcentret skal efter den foreslåede § 62 p omfatte 1) en faglig undersøgelse, 2) en handleplan for anbringelsen, og 3) den uledsagede mindreåriges holdning til den påtænkte foranstaltning.

Af udkastet fremgår det, at der skal være mulighed for hurtigere og efter en mere enkel fremgangsmåde at kunne skride til tvangsmæssig

anbringelse af de uledsagede mindreårige, idet der ikke er samme behov for at undersøge familieforholdene for barnet. Derudover fremgår det, at myndighederne gennem indkvarteringsoperatøren normalt vil have et bedre kendskab til den pågældendes sociale og adfærdsmæssige udfordringer.

Den mindreårige vil dog (typisk) have udpeget en repræsentant, som varetager barnets interesser. Instituttet finder det vigtigt, at repræsentanten ligeledes inddrages i proceduren for beslutning om anbringelse af barnet med henblik på at sikre, at afgørelsen træffes på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

- Instituttet anbefaler derfor, at repræsentanten ligeledes høres i forbindelse med anbringelse af barnet, og at dennes rolle i proceduren for anbringelse af barnet præciseres i lovforslaget.

Kommunens børne- og ungeudvalg kan ikke i medfør af de foreslåede regler træffe afgørelse om andre mindre indgribende foranstaltninger i stedet for indbringelse. Af udkastets s. 50 fremgår det dog, at det forudsættes, at der altid søges anvendt mindre indgribende sociale foranstaltninger, før der skrides til tvangsanbringelse i institution.

Instituttet finder det imidlertid uklart, hvordan dette sikres i praksis.

- Instituttet anbefaler derfor, at det sikres, at børne- og ungeudvalget har de fornødne oplysninger til at kunne vurdere i de enkelte sager om målet kan nås med mindre indgribende foranstaltninger.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 2016-12986.

Med venlig hilsen

Lucienne Josephine Lokjær Jørgensen

JURIDISK RÅDGIVER

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til: uim@uim.dk og fkf@uim.dk

KL's bemærkninger til høring om ændring af udlændingeloven (ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har den 9. februar 2017 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.). Høringssvaret skal være Udlændinge- og Integrationsministeriet i hænde den 9. marts 2017 kl. 12.00.

Det har desværre ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser.

KL har følgende bemærkninger til udkast til lov om ændring af udlændingeloven:

KL's bemærkninger til ændringer i udlændingelovens § 42 c om undervisning i overgangsfasen

KL har i topartsaftalen fra marts 2016 om "Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge" lagt vægt på, at asylansøgere skal tilbydes mere undervisning i overgangsfasen som forberedelse til integrationsprocessen i kommunen.

KL finder det derfor positivt, at kontrakten mellem indkvarteringsoperatøren og asylansøgeren udvides til også at omfatte overgangsfasen, da man herved i højere grad kan sikre, at asylansøgeren deltager i undervisningen.

KL's bemærkninger til ændringer i udlændingelovens § 42 e og 42 f om bortfald af voksenundervisning og aktivering på modtagecentre
Generelt mener KL, at det er væsentligt for asylansøgere efterfølgende integrationsproces i kommunerne, at asylfasen indeholder undervisning og aktivering, der forbereder de pågældende til en hverdag i Danmark.

Derfor mener KL, at det er vigtigt, at den periode, hvor voksenundervisning og aktivering bortfalder jf. lovforslaget, ikke overstiger 3 måneder uanset om asylansøgeren fortsat opholder sig på et modtagecenter.

Dato: 8. marts 2017

Sags ID: SAG-2017-01087
Dok ID: 2318905

E-mail: SGL@kl.dk
Direkte: 3370 3149

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

KL's bemærkninger til nyt kapitel 9 a i udlændingeloven om rammer for indkvartering og anvendelse af magt og andre indgreb

Lovforslagets § 62 b, stk. 5-7 indebærer, at personalet på børnecentrene kan sanktionere uledsagede mindreårige, der ikke overholder husordenen, ved at udelukke dem fra konkrete arrangementer eller aktiviteter og fratage dem økonomiske ydelser.

Sags ID SAG-2017-01087
Dok ID 2318905

E-mail SGL@kl.dk
Direkte 3370 3149

Werdekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

KL bemærker, at de foreslåede bestemmelser ikke findes i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, der har til formål at sætte rammer for personales adgang til, i omsorgsøjemed, at anvende magt og foretage andre indgreb i anbragte børn og unges selvbestemmelsesret, samt at sikre de anbragte børn og unges retssikkerhed i forbindelse hermed.

KL sætter dermed spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at indføre sådanne ekstra bestemmelser overfor uledsagede mindreårige udlændinge. Det er KL's opfattelse, at det har stor betydning, at uledsagede mindreårige får tillid til det danske samfund og bliver forberedt på en hverdag efter evt. meddelelse af opholdstilladelse.

KL anbefaler, at de uledsagede mindreårige udlændinge alene behandles efter reglerne i lov om voksenansvar, som er gældende for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie eller døgninstitution, og at børnecentrene benytter sig af den nødvendige pædagogiske tilrettevisning, som sikrer en hensigtsmæssig forberedelse til det samfund, mange af dem bliver en del af.

KL har ikke bemærkninger til de andre bestemmelser i kapitel 9 a.

KL's bemærkninger til nyt kapitel 9 b i udlændingeloven om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge på døgninstitutioner

Generelt til reglerne i forslaget Kapitel 9 b

Denne del af lovforslaget er flere steder uklar. Flere steder er der skrevet direkte af fra servicelovens kapitel 11 og 12 samtidig med at flere af servicelovens regler er blandet sammen i lovforslagets § 611 til § 62v. Det er efter KL's opfattelse u hensigtsmæssigt. Der er også tale om forkerte henvisninger. Fx henvises i § 62 i, stk. 3 til stk. 1, hvilket burde have været til 1. punktum i stk. 3. Der er også uoverensstemmelse mellem de temaer, der skal afdækkes i den foreslåedes "faglige undersøgelse" og den foreslåede "plan", som kommunerne skal udarbejde, når et uledsaget flygtningebarn skal tvangsanbringes. I den "faglige undersøgelse", jf. § 62 q, stk. 2, lægges op til, at undersøgelsen skal omfatte udlændingens "udvikling og adfærd", hvorimod "planen", jf. § 62 t., stk. 2, skal indeholde konkrete mål i forhold til "trivsel og udvikling".

Efter KL's opfattelse, er "Udvikling og adfærd" ikke det samme som "trivsel og udvikling". KL vil derfor anbefale, at det der følges op på, i den foreslåede "plan", skal følge op de temaer, der er afdækket i den foreslåede "faglige undersøgelse".

Ønske om færre regler og mindre bureaukrati

KL finder det positivt, at der etableres en særlig hjemmel i lovgivningen, så der ikke opstår tvivl om efter hvilke regler kommunerne skal hjælpe uledsagede flygtningebørn, der har behov for særlig støtte.

KL undrer sig imidlertid over, at en række bestemmelser i udlændingeloven på flere punkter ligner de bestemmelser, som kommunerne allerede kender fra serviceloven. Efter KL's vurdering havde det været hensigtsmæssigt, hvis man i udlændingelovgivningen havde valgt at lave en hjemmel til, at kommunerne kan anvende serviceloven, når et uledsaget flygtningebarn har brug for særlig støtte.

Med to parallelle lovgivninger vil der opstå tvivl om indholdet i de to lovgivninger. Dertil kommer det ikke ubetydelige ressourcetræk, hvis myndighedsområdet i kommunerne skal arbejde med et andet regelsæt, når det gælder uledsagede flygtningebørn, end det som allerede er kendt i forhold til udsatte børn i øvrigt.

KL er kritisk overfor, at man i forslaget til ændring af udlændingeloven, vælger at overdænge kommunerne med en lang række nye bestemmelser på anbringelsesområdet, der umiddelbart ligner reglerne i serviceloven, men som på ingen måde er identiske. KL vil i den forbindelse gøre opmærksom på aftalen om kommunernes økonomi for 2017, hvor regeringen og KL blandt andet er enige om, at der fra 2018 og frem skal etableres et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram, hvor et af sporene handler om "regelforenklning og afbureaukratisering".

KL anbefaler, at en enkelt hjemmel i udlændingeloven skaber mulighed for at anvende servicelovens bestemmelser direkte i forhold til at anbringe uledsagede mindreårige flygtningebørn. Det vil betyde mindre forvirring og mindre bureaukrati.

Reglerne bør gælde alle børn, der opholder sig i det danske asylsystem
I lovforslaget lægges op til, at de nye regler alene gælder for uledsagede mindreårige asylansøgere, der enten har processuelt ophold eller som har fået afslag på asyl, og som ikke er meddelt opholdstilladelse efter udlændingeloven samt andre uledsagede mindreårige udlændinge, som opholder sig ulovligt her i landet. Lovforslaget omfatter ikke børn og unge i asylsøgende familier, der opholder sig her i landet sammen med deres forældre eller børn, hvis forældre har fået afslag på asyl. De er i stedet omfattet af servicelovens regler enten direkte eller efter principperne heri.

Det vil efter KL's opfattelse betyde, at de uledsagede mindreårige asylsøgere vil blive stillet dårligere end flygtningebørn i øvrigt, ligesom der ikke vil være lighed for loven.

KL anbefaler, at de nye regler, kommer til at gælde for alle børn, der opholder sig i det danske asylsystem uanset om de er uledsagede mindreårige flygtningebørn eller børn i asylsøgende familier. Dette vil også gøre det langt mere enkelt for kommunerne at arbejde efter.

Dato 8 marts 2017

Sags ID SAG-2017-01067
Dok ID 2318905

E-mail SGL@kl.dk
Direkte 3370 3149

Wædekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

To regelsæt, hvis formål er det samme

De nye regler om anbringelse i forslaget til udlændingeloven svarer ikke helt til reglerne i serviceloven. Det vil, efter KL's opfattelse, skabe stor forvirring ude i kommunerne, at skulle forholde sig til to parallelle lovgivninger, der vil det samme, men hvor vejen til målet har forskellige nuancer.

KL vil kraftigt anbefale, at der skabes hjemmel til, at kommunerne kan anvende reglerne i serviceloven uanset herkomst, opholdsgrundlag eller familieforhold det udsatte barn eller unge har.

Forslag om ny hjemmel til anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding

I forslaget skabes der, som noget nyt, hjemmel til, at en uledsaget mindreårig udlænding kan anbringes uden for "indkvarteringsstedet". Reglen er ny, da det efter serviceloven kun er muligt at anbringe et barn uden for "hjemmet".

I bemærkningerne fremgår, at anbringelse efter den foreslåede bestemmelse udelukkende vil være tvangsmæssig og at anbringelsen "skal" iværksættes uden samtykke fra det uledsagede flygtningebarn.

KL anbefaler, at man altid skal forsøge at få den unge, der er fyldt 15 års, samtykke til anbringelsen. Dette vil altid give den bedste forståelse og ejerskab til det, der skal til at ske.

Hvis lovgiver fastholder, at anbringelse skal iværksættes uden samtykke fra det uledsagede flygtningebarn, vil KL anbefale, at lovgiver, ligesom det fremgår af servicelovens § 58, stk. 3, kan tilføje, at "såfremt en ung, der er fyldt 15 år, erklærer sig enig i anbringelsen, kan børn og unge-udvalget uanset udlændingelovens § 61 L, stk. 2, træffe afgørelse om at anbringe den unge uden for indkvarteringsstedet, jf. § 61 I, stk. 1, når anbringelsen må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges særlige behov og problemerne ikke kan løses under den unges fortsatte ophold på indkvarteringsstedet".

Forslag om udarbejdelse af ny "faglig undersøgelse"

I forslaget lægges op til, at kommunerne skal udarbejde en "faglig undersøgelse", hvis et uledsaget flygtningebarn har behov for særlig støtte. En "faglig undersøgelse" er, ifølge forslaget, en light udgave af den "børne-faglige undersøgelse", som er den undersøgelse, der ifølge serviceloven, anvendes, hvis et udsat barn har behov for særlig støtte. Argumentet for at lave en light udgave er, at anbringelse efter serviceloven typisk vil kræve en langt grundigere og mere tidskrævende undersøgelse. Derudover mener lovgiver ikke, at barnets familieforhold skal undersøges, da barnet jo er i landet alene.

Sidstnævnte argument er, efter KL's opfattelse uklar, idet forslagens § 62 u, lægger op til, at barnet har ret til samvær og kontakt med blandt andet søskende, bedsteforældre og øvrige familiemedlemmer. Hvis barnet under anbringelsen har krav på samvær med den øvrige familie her i landet, må der således også være familieforhold, der skal afdækkes i den "faglige undersøgelse".

Dato 8 marts 2017

Sags ID SAG-2017-01087
Dok ID 2318905

E-mail SGL@kl.dk
Direkte 3370 3149

Werdekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

Ifølge forslaget foreslås den "faglige undersøgelse" alene at omfatte en undersøgelse af barnet eller den unges "adfærd og udvikling". Dette er i forhold til den "børnefaglige undersøgelse", som ifølge serviceloven skal udarbejdes i alle andre anbringelsessager, en mindre model. I den "børnefaglige undersøgelse" anlægges en helhedsbetragtning af barnets eller den unges udvikling og adfærd, familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber og andre relevante forhold.

KL undrer sig over, at lovgiver ikke har valgt i stedet at henvise til servicelovens regler om udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse. Kommunen kan nemlig her allerede i dag vurdere, at nogle af de nævnte forhold er irrelevante og undlade at afdække de forhold.

KL anbefaler, at der i udlændingeloven laves en hjemmel til, at kommunerne kan anvende serviceloven direkte, når et uledsaget flygtningebarn har brug for særlig støtte, da der allerede er mulighed for i den børnefaglige undersøgelse, af tage enkelte irrelevante forhold ud af undersøgelsen.

Forslag om frist for udarbejdelse af den "faglige undersøgelse"

Ifølge forslaget, skal den foreslåede "faglige undersøgelse" være udarbejdet indenfor én måned regnet fra den dag, hvor Udlændingestyrelsen anmoder kommunen om at iværksætte undersøgelsen. I forhold til, hvad der gælder ifølge serviceloven, når der udarbejdes en "børnefaglig undersøgelse", hvor der gælder en fire måneders frist, er det en meget kort frist.

Det er KL's opfattelse, at fristen for den "faglige undersøgelse" er alt for kort, KL skal gøre opmærksom på, at det ifølge serviceloven allerede er muligt, at sætte noget i værk akut, idet der kan træffes en formandsbeslutning i børn- og ungeudvalget, hvorefter der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse, hvor relevante forhold tages i betragtning. KL anbefaler, at der kommer til at gælde den samme frist for udarbejdelse af en "faglig undersøgelse", som gælder for udarbejdelse af en "børnefaglig undersøgelse".

Forslag om frist for vurdering af om indsatsen skal ændres

I forslaget lægges op til, at kommunen senest tre måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning i form af en anbringelse, skal vurdere, om indsatsen skal ændres og om "planen" skal revideres. Kommunen skal herefter med højst tre måneders mellemrum foretage en sådan vurdering.

KL undrer sig over, at der skal gælde en anden frist for vurdering af en anbringelse for et uledsaget flygtningebarn, end der gælder for et udsat barn i øvrigt. Ifølge serviceloven gælder, at kommunen efter de første tre måneder, skal vurdere indsatsen og herefter med højst seks måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Kommunerne skal dog, hvis der er behov for det, foretage en løbende vurdering af, om indsatsen skal vurderes oftere.

KL vil anbefale, at fristen for vurdering af indsatsen bringes i overensstemmelse med servicelovens regler på området. Det skaber forvirring, at skulle operere efter flere forskellige frister.

Forslag om udarbejdelse af en ny "plan"

I forslaget lægges op til, at kommunerne skal udarbejde en "plan" for den indsats, der skal iværksættes under anbringelsen. Planen skal ifølge forslaget, indeholder konkrete mål i forhold til "trivsel og udvikling" hos det uledsagede flygtningebarn.

KL undrer sig over, at der skal udarbejdes en anden slags plan end den, kommunerne allerede kender fra serviceloven, nemlig "handleplanen". Ifølge serviceloven udarbejder kommunerne i dag en handleplan, der følger de relevante forhold, der er taget i betragtning i den børnefaglige undersøgelse, herunder om barnet eller den unges udvikling og adfærd, familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber og andre relevante forhold.

I den foreslåede "plan", skal der udarbejdes konkrete mål i forhold til "trivsel og udvikling", altså noget andet end det, som den "faglige undersøgelse" skulle belyse. Her skulle barnets "udvikling og adfærd" belyses.

KL mener, at det er uhensigtsmæssigt, at der for det første foreslås udarbejdet en anden slags "plan", end den allerede kendte "handleplan", som udarbejdes i dag, og at den foreslåede "plan" skal indeholde nogle andre elementer, end dem i den "faglige undersøgelse".

KL vil anbefale, at de samme regler for udarbejdelse af en handleplan efter serviceloven, også kommer til at gælde for de uledsagede mindreårige flygtningebørn. KL vil samtidig anbefale, at de forhold der skal sættes mål for i "planen" er i overensstemmelse med de forhold, der skal afdekkes i den "faglige undersøgelsen".

Med venlig hilsen

Niels Arendt Nielsen

Dato 8 marts 2017

Sags ID SAG-2017-01087
Dok ID 2318905

E-mail SGL@kl.dk
Direkte 3370 3149

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 6

RETSPOLITISK FORENING
www.retspolitik.dk

HØRINGSSVAR

Høring over udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v.)

Sagsnummer 2016 – 12986
Akt-id 186235

1. Indledning:

Retspolitisk Forening noterer sig, at regeringen med dette lovforslag tilsyneladende ønsker at sidestille asylcentre for uledsagede mindreårige asylansøgere med anbringelsessteder for børn og unge efter lov om social service § 52 stk. 3. nr. 4, jf. §55. Formålet med en sådan foranstaltning fremgår af denne lovs § 46 stk. 1, hvori det angives, at hensigten ”med at yde støtte til børn og unge, der har et særligt behov herfor, er at sikre, at disse børn og unge kan opnå de samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende”. Med dette lovforslag indføres således en række magtbeføjelser, der rækker ud over straffelovens almindelige regler om nodret og nødværge.

Dette lægges der heller ikke på nogen måde skjul på i lovforslagets bemærkninger, der gentagne gange henviser til lov om voksenansvar for anbragte børn og unge samt til lov om social service.

Foreningen finder, at såfremt regeringen finder det formålstjenligt at indføre sådanne bestemmelser på bornecentre i henhold til udlændingeloven, bør bestemmelserne efter en almindelig lovsystematik henføres til henholdsvis lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge med de fornødne ændringer, der følger af asylsøgende børns og unges særlige situation. Lovudkastet vil desuden om muligt skabe endnu større uoverskuelighed med hensyn til retsstillingen efter udlændingeloven.

Såfremt børn og unge, der er optaget i et børnecenter har behov for særlig støtte, er der allerede hjemmel til en sådan i den eksisterende lovgivning for så vidt angår børn og unge, der har lovligt ophold, herunder processuelt ophold, her i landet.

Det kan som anført naturligvis på ingen måde udelukkes, at mange børn og unge, der ankommer som uledsagede asylsøgere har et særligt støttebehov. At dette derimod skulle gælde alle børn, der opholder sig i et børnecenter, kan ikke anerkendes. Denne stempling af en hel gruppe børn og unge forekommer foreningen at være diskriminerende og i strid med Den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, jf. dennes art 26 samt flygtningekonventionens art 23.

2. Foreningens bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser:

Bemærkningerne er ikke udtømmende, men tager særlig stilling til de forslag, der i retssikkerhedsmæssig henseende er særligt påfaldende.

2.1. Ordensregler:

Det fremgår af lovudkastets bemærkninger, at der allerede i kraft af det såkaldte anstaltsforhold er hjemmel til at fastlægge ordensregler/husorden for asylcentre, og det må formodes, at Udlændingestyrelsen allerede har sikret sig, at dette også sker ud fra asylcentres særlige status som modtagecentre for personer, hvis behov for beskyttelse skal vurderes.

Det fremgår af § 4 i lov om voksenansvar m.v., at lederen af et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service kan fastsætte en husorden, der angiver de nærmere regler og retningslinjer for ophold på institutionen. Der har øjensynligt ikke været noget behov for direkte i denne lov eller i vejledningen hertil at fastlægge en minimumshusorden for et anbringelsessted. I lyset heraf forekommer behovet herfor efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 62 b ikke umiddelbart indlysende.

Såfremt regeringen finder det påkrævet at vejlede om husordensregler, bør dette ske i en vejledning, hvor bilag 1 i Børne- og Socialministeriets vejledning af 21. december 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge kan tjene som forlæg.

Lovudkastet tilføjer, at der ved grov eller gentagne gange sker overtrædelse af de obligatoriske regler i husordenen, bør der indføres hjemmel til, at udlændingen kan trækkes i sine lommepenge. Dette er ikke engang en hjemlet sanktion overfor børn og unge, der anbragt efter reglerne i lov om social service, jf. pkt. 50 i vejledning om voksenansvar m.v. eller bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge. Efter foreningens mening er den slags straffeforanstaltninger udtryk for en stærkt forældet pædagogisk tankegang, der givetvis i visse situationer kan virke direkte mod hensigten og f.eks. medføre tyverier for at skaffe sig de fornødne midler efter træk i lommepenge.

2.2. Anbringelse udenfor børnecentret:

Efter lov om social service er beslutning om anbringelse udenfor hjemmet med deraf følgende retsvirkninger betinget af en børnefaglig undersøgelse. jf. lov om social bistand § 50 stk. 1. Der skal altså foretages en konkret bedømmelse af barnets situation.

Denne undersøgelse skal tilsyneladende ikke ligge til grund, såfremt der er behov for en anbringelse, fordi der er en åbenbar risiko for, at udlændingens sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af kriminel adfærd hos udlændingen, misbrugsproblemer hos udlændingen, eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos udlændingen. Beslutningen herom skal træffes af det kommunale Børn- og ungeudvalg.

De almindelige forudsætninger for Børn- og ungeudvalgets beslutninger er en grundigt gennemarbejdet og velargumenteret indstilling fra et udvalg under kommunalbestyrelsen. Dermed antages såvel børns og unges som forældres retssikkerhed sammenholdt med reglerne om advokatbeskikkelse m.v. at være tilgodeset.

Drejer det sig om børn og unge på et børnecenter, er det nok (bemærkningerne s. 48), at en hurtigere og mere enkel fremgangsmåde skal afspejles således, "at der i sager om tvangsmæssig anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge med ophold på et indkvarteringssted ikke vil være samme behov for at undersøge barnets eller den unges og familiens forhold som ved en tvangsmæssig anbringelse efter lov om social service.

Udlændingen opholder sig allerede på et indkvarteringssted på det tidspunkt, hvor der skal ske tvangsmæssig anbringelse, og til forskel fra et barn eller en ung, der skal fjernes fra hjemmet, vil myndighederne gennem indkvarteringsoperatoren dermed normalt have et bedre kendskab til den pågældende udlændings sociale og adfærdsmæssige udfordringer. Endvidere vil de adfærdsmæssige vanskeligheder mv. allerede være søgt håndteret gennem den pædagogiske indsats på indkvarteringsstedet, og det er således som udgangspunkt konstateret, at mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige. For at vurdere, om der kan ske tvangsmæssig anbringelse, vil der endvidere alene være behov for at undersøge den uledsagede mindreårige udlændings forhold, og der vil ikke være behov for at vurdere forældremyndighedens indehavers forhold og muligheder for at tage vare på udlændingen, idet forældremyndigheden ikke opholder sig her i landet”.

Der gælder næppe en formodning for, at ledelsen på et børnecenter besidder de kvalifikationer, der kræves for at foretage en undersøgelse i henhold til servicelovens § 50 stk. 1. Det må således anses for helt utilstrækkeligt til at indgå i grundlaget for en tvangsmæssig anbringelse, at ”indkvarteringsoperatoren dermed normalt have et bedre kendskab til den pågældende udlændings sociale og adfærdsmæssige udfordringer. Endvidere vil de adfærdsmæssige vanskeligheder mv. allerede være søgt håndteret gennem den pædagogiske indsats på indkvarteringsstedet, og det er således som udgangspunkt konstateret, at mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige”.

Foreningen skal endelig herom bemærke, at synspunkter som udtrykkes af den kontaktperson, der udpeges som ”værge” for den uledsagede mindreårige asylsøger, naturligvis må indgå i overvejelserne i stedet for en sædvanlig forældremyndighedsindehaver.

3. Foreningen skal afslutningsvis bemærke, at lovudkastet bør trækkes tilbage og gennearbejdes med henblik på fremsættelse af forslag til ændring af lov om social service og lov om voksenansvar m.v.

København, den 8. marts 2017

Bjorn Elmquist
Formand

Leif Hermann
Medlem af bestyrelsen